

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu

DLPK-I.070.59.2022

Dot. BPS.DKS.KU.0401.28.2022

Warszawa, 07 grudnia 2022 r.

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z informacją o rozpoczęciu przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP prac w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy –Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 875) i w odpowiedzi na prośbę o sporządzenie opinii w tym przedmiocie wyjaśniam, co następuje.

Kodeks postępowania karnego w art.245 zapewnia *de lege lata* realizację prawa do obrony w postaci umożliwienia zatrzymanemu na jego żądanie nawiązania w dostępnej formie kontaktu z obrońcą, a także bezpośrednią z nim rozmowę. Proponowana zmiana wydaje się zmierzać raczej ku rozwianiu wątpliwości interpretacyjnych związanych z momentem pojawienia się obrońcy w toku procesu karnego, aniżeli do zapewnienia zgodności z prawem Unii Europejskiej. Istotą tej propozycji jest jednak ustanowienie zasady, że wykonywanie jakichkolwiek czynności, w tym też przesłuchania, nie będzie możliwe bez obecności adwokata lub radcy prawnego. Dopuszczalność takiej sytuacji ma być warunkowana wyłącznie zagrożeniem zdrowia, życia, wolności lub nietykalności zatrzymanego lub innej osoby albo przypadkiem poważnego zagrożenia dobra postępowania karnego (por. art. 245 § 5 k.p.k. oraz art. 301 k.p.k. w brzmieniu proponowanym w projekcie).

Warto zauważyć, że art. 245 k.p.k. w obecnym brzmieniu zapewnia udział obrońcy z urzędu w postępowaniu karnym, nie niwecząc sprawności postępowania karnego.

Rozszerzona obligatoryjność udziału obrońcy we wszystkich czynnościach procesowych może doprowadzić do celowej obstrukcji i zaburzenia prawidłowego toku postępowania. Można sobie wyobrazić sytuację np. usprawiedliwionego niestawiennictwa obrońcy z wyboru na daną czynność przy jednoczesnym wniosku podejrzanego/oskarżonego o zapewnienie mu na ten czas obrońcy z urzędu do danej czynności, co może częstokroć prowadzić do odroczenia tejże czynności lub zaburzenia sprawności postępowania w ogóle.

Argumenty dotyczące konieczności implementacji prawa europejskiego, a w szczególności uregulowanego tamże prawa do obrony nie przekonują, tym bardziej że już w chwili obecnej treść art. 245 k.p.k. należy ocenić jako spełniający przesłanki zgodności z prawem unijnym i gwarantujący realizację prawa do obrony podejrzanego/oskarżonego.

Podstawowym jednak argumentem przeciwko tej propozycji zmiany k.p.k. jest duże prawdopodobieństwo, iż wpłynie ona negatywnie na sprawność postępowania karnego, zarówno na etapie przygotowawczym, jak i jurysdykcyjnym.

Z wyrazami szacunku

Marcin Warchoł

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/